



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 53 42

F: (01) 369 57 83

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Podpisnik: Goran Klemenčič
Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 cc aa
Potek veljavnosti: 24.09.2019
Čas podpisa: 13:57, 14.04.2016
Ref. št. dokumenta: 001-1/2016/123

Državni zbor Republike Slovenije
dr. Milan Brglez, predsednik

gp@dz-rs.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	14-04-2016
Šifra:	010-08/16-3113
Povezava:	710-10/16-1
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Številka: 001-1/2016/123

Datum: 14. 4. 2016

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca Franca Breznika v zvezi
s časom reševanja gospodarskih sporov v Sloveniji

Zveza: vaš dopis št. 020-07/16-0317/2 z dne 4. 3. 2016

Spoštovani,

v prilogi vam pošljamo odgovor na pisno poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi s časom reševanja gospodarskih sporov v Sloveniji.

Lepo pozdravljeni,

mag. Goran Klemenčič
minister

Priloga: kot v besedilu.

ODGOVOR NA POSLANSKO VPRAŠANJE
Franca Breznika

v zvezi s časom reševanja gospodarskih sporov v Sloveniji

Dne 3. 3. 2016 ste name naslovili pisno poslansko vprašanje v zvezi s časom reševanja gospodarskih sporov v Sloveniji, na katerega v nadaljevanju podajam odgovor.

Na Ministrstvu za pravosodje se zavedamo pomena učinkovitega pravnega varstva in odločanja v razumem roku tako za gospodarstvo kot za posameznike. Tudi slovenska sodišča uvajajo in izvajajo različne ukrepe in nova upravljavska orodja, ki prispevajo k optimizaciji sodnih postopkov v Sloveniji. Tak primer dobre prakse je na primer triaža, ki se je kot pilotni projekt začela leta 2012 na gospodarskem oddelku Okrožnega sodišča v Ljubljani. V okviru triaže se gospodarske zadeve spremlja na nivoju celotnega oddelka in posledično zagotavlja njihovo optimalno obravnavo v najkrajšem možnem času. Vsi ukrepi za skrajšanje postopkov dajejo ugodne rezultate; tako je bil v letu 2015 povprečni čas rešitve zadeve na gospodarskem oddelku Okrožnega sodišča v Ljubljani po za zdaj še neuradnih podatkih 441 dni, medtem ko je bil v letu 2010 okoli 700 dni. Skrajševanje postopkov se nenazadnje kaže tudi v poročilih »Doing Business«, saj primerjava s preteklimi obdobji pokaže, da je Slovenija svojo uvrstitev izboljšala. Na področju razreševanja gospodarskih zadev je bilo tako v poročilu za leto 2015 navedeno, da je za razrešitev gospodarskega spora potrebnih 1270 dni, v poročilu za leto 2016, ki je bilo objavljeno oktobra 2015, pa 1160 dni.

Pri tem je treba opozoriti, da se porajajo pomisleki glede ustreznosti podatkov, ki so navedeni v poročilih »Doing Business«, saj so nekatere številke za kar nekaj zaporednih let med seboj identične. Tako je bilo na primer za področje reševanja gospodarskih sporov v Sloveniji za leta 2007, 2008 in 2009 navedeno, da se tovrstni spori rešujejo 1350 dni, potem kar za štiri leta (2010 – 2013) do dneva enaka številka, in sicer 1290 dni, naslednji dve leti (2014 in 2015) pa je bil podatek zopet identičen, in sicer 1270 dni. Dejstvo je, da se podatki, ki so podlaga za izdelavo poročila »Doing Business«, ne zbirajo le iz uradnih poročil in statistik, pač pa vprašalnike izpolnjujejo tudi različni pravni strokovnjaki v vsaki državi (seznam tistih, ki dovolijo, da se podatke o sodelovanju pri študiji objavi, je objavljen v poročilu), zato ti podatki ne dajejo objektivne (realne) slike o trajanju sodnih postopkov.

Čas za rešitev gospodarskega spora za poročilo »Doing Business« se določi tako, da se izračuna, koliko časa bi trajala rešitev namišljenega primera z vnaprej določenimi parametri o vrednosti spora, krajevni pristojnosti sodišča in podobno. Glede na parametre v namišljenem primeru za poročilo »Doing Business 2016« bi bilo za odločanje v tem gospodarskem sporu v Sloveniji in za izvršitev te sodbe pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani. Glede na podatke o trajanju posameznih faz postopka v gospodarskih zadevah na sodišču v Ljubljani je bil na gospodarskem oddelku tega sodišča narejen izračun, da bi razrešitev namišljenega gospodarskega primera s parametri, kot so podani pri primeru v poročilu »Doing Business 2016«, vključno z izvršbo, trajala od 765 do največ 945 dni, če bi se v fazi izvršbe pojavili zapleti. To pa je, posebej, če upoštevamo prvo številko (rešitev spora brez zapletov), precej manj od časa, kot je predstavljen v poročilu »Doing Business 2016« (1160 dni), nenazadnje pa tudi manj od časa, ki ga za rešitev povprečnega primera (seštevek pravde in izvršbe) lahko pridobimo iz podatkov sodne statistike. Sodna statistika namreč zajema povprečno trajanje postopkov, pri čemer so upoštevani vsi postopki, tako najzahtevnejši (in s tem najdalgotrajnejši) kot enostavni, ki se relativno hitro zaključijo, zato primerjava s sodno statistiko ni ustrezna.

Glede ukrepov, ki bodo postopke na področju reševanja gospodarskih sporov še skrajšali, na ministrstvu v letu 2016 načrtujemo pripravo novele Zakona o pravdnem postopku, ki bo predvidoma vključevala tudi rešitve za izboljšanje elektronskega poslovanja (na primer elektronski podpis na sodbah). Elektronsko vročanje je sicer že sedaj v uporabi, a z novelo se načrtuje okrepitev in normativna nadgradnja takšnega načina vročanja. Načrtujemo še nekaj drugih manjših sprememb, ki prav tako lahko pomembno prispevajo k skrajševanju postopkov. Takšen načrtovan ukrep je na primer razširitev opravil, ki jih lahko opravijo strokovni sodelavci z namenom razbremenitev sodnikov manj zahtevnih opravil.

V pripravi je tudi novela Zakona o izvršbi in zavarovanju, kjer prav tako ocenjujemo, da so bolj kot velike spremembe sistema na mestu manjše prilagoditve, ki lahko pomembno povečajo stroškovno in časovno učinkovitost postopkov. Eden takih normativnih ukrepov je nadgradnja sistema izvršbe na nematerializirane vrednostne papirje, pa tudi nadgradnja pravnih podlag za uporabo elektronskih dražb v izvršilnem postopku. S to novelo bodo spremenjene zlasti določbe, ki so povezane z učinkovitim izvajanjem uredb EU, upoštevaje tudi novo Uredbo o zamrznitvi bančnih računov.

Na področju strukturnih reform pravnoorganizacijske narave nadaljujemo z delom na sistemu za vzpostavitev enotnega sodnika in optimizacijo mreže sodišč, kar vse je usmerjeno k optimizaciji delovnih procesov in s tem skrajšanju postopkov ob zagotavljanju vseh procesnih kavtel in mehanizmov, ki so nujni, da se zagotovi strokovno in kvalitetno sojenje, vsem sodelujočim strankam pa primeren čas za ustrezno sodelovanje v postopku in zastopanje posameznikovih pravic.

V letu 2016 se prvič uvajajo tudi tako imenovani časovni standardi za delo sodišč, ki jih je Vrhovno sodišče RS določilo na podlagi 60.c člena Zakona o sodiščih, soglasje k njim pa podaja minister za pravosodje. Časovni standardi, ki pomenijo določitev časa za opravljanje tipičnih procesnih dejanj in reševanja zadev na posameznih vrstah in stopnjah sodišč, so upravljavsko orodje sodstva, ki omogoča redno spremljanje in odzivanje na čas trajanja reševanja zadev na posameznem sodišču.

Glede vašega vprašanja, vezanega na točnost podatkov sodne statistike, pojasnujem, da točnost sodne statistike ne more biti vprašljiva, saj so podatki za pripravo biltenov sodne statistike pridobljeni od Vrhovnega sodišča RS ter obdelani po v naprej predvideni metodologiji. Kot je bilo v tem odgovoru že poudarjeno, pa podatkov v poročilih »Doing Business« in podatkov sodne statistike ni mogoče neposredno primerjati ali enačiti, in sicer iz več razlogov.

V poročilih »Doing Business« je podana skupna ocena za trajanje več faz razreševanja gospodarskega spora, ki vključuje čas za vložitev tožbe, čas za odločanje na prvi stopnji in čas za izvršitev sodbe. V slovenski sodni statistiki so podatki prikazani ločeno po vrsti postopka – pravdni postopek in izvršilni postopek (če se osredotočim zgolj na relevantna postopka za potrebe primerjave). Pri tem se statistika časa razreševanja določenega tipa sodnega spora (v statističnem poročilu poimenovana »povprečni dejanski čas reševanja«) računa tako, da se upošteva vse rešene zadeve v določenem časovnem obdobju ter čas reševanja vseh teh zadev skupaj. Tako dobljen čas reševanja se razdeli s številom rešenih zadev. V povprečnem dejanskem času reševanja so torej zajete najzahtevnejše zadeve, katerih reševanje lahko traja tudi več let, kot tudi enostavnejše zadeve, ki so rešene v kratkem času. Za konkretni vzorčni primer iz poročila »Doing Business 2016« ne bi mogli reči, da gre za povprečno zapleten (in s tem povprečno dolg) postopek, temveč gre za relativno enostaven postopek, ki bi ga, kot je bilo že navedeno, naše sodišče rešilo v krajšem času, kot izhaja iz poročila »Doing Business 2016« ali kot bi ga pridobili iz podatkov sodne statistike. Ponovno pa poudarjam, da so podatki v poročilu »Doing Business 2016« pridobljeni tudi s pomočjo vprašalnikov, ki jih izpolnjujejo

različni pravni strokovnjaki, in so zaradi tega nujno subjektivni, podvrženi vplivu morebitnih slabih izkušenj izpolnjevalcev teh vprašalnikov na slovenskem sodišču v konkretnem primeru. Podatki, ki bi upoštevali zgolj uradne objave, ne pa subjektivnih ocen posameznikov, bi bili nedvomno drugačni – za Slovenijo verjetno bolj ugodni. Takšno moje prepričanje se potrjuje v prav v teh dneh izdanem Pregledu stanja na področju pravosodja (angleško: Justice Scoreboard), ki ga pripravlja Evropska komisija. V poročilu je stanje pravosodja v Sloveniji na večini področij ocenjeno izredno pozitivno, ta trend pa bo potrebno še dodatno okrepiti in nadaljevati. Iz njih izhaja, da se v zadnjih letih odločno skrajšuje čas reševanja zadev na slovenskih sodiščih, tudi v primerih pravnih, civilnih in gospodarskih zadev, kar gotovo krepi zaupanje tujih vlagateljev v Republiko Slovenijo in ima kar najbolj neposreden ugoden vpliv na gospodarsko rast. Slovenija se je posebej dobro odrezala pri reševanju sodnih zaostankov. V pravnih civilnih in gospodarskih zadevah je tako Slovenija na drugem mestu med vsemi državami članicami in reši na letni ravni petino več zadev, kot jih prejme. Izpostaviti velja, da ravno tovrstne študije kar najbolje dokazujejo medsebojno prepletenost in pogojenost delovanja pravne države na eni ter gospodarske rasti na drugi strani, s tem pa tudi vpliv na raven kvalitete življenja slehernega posameznika.

Edino področje, kjer ostaja stanje domala nespremenjeno, je subjektivna ocena oz. dožemanje stopnje neodvisnosti slovenskega sodstva. Tu kaže izpostaviti zanimiv paradoks, ki izhaja iz primerjave objektivno merljivih rezultatov in rezultatov javnomnenjskih raziskav. Slovensko sodstvo in pravosodje sta v preteklosti uživala največjo stopnjo javnomnenjskega zaupanja ravno v času, ko sta bila glede povprečnega časa reševanja zadev najmanj učinkovita in obratno.

Menim, da je pozitivne trende, ki jih zaznavajo mednarodne primerjalne študije, potrebno pripoznati in nadaljevati s tistimi ukrepi, ki jih bodo še okrepili. Na ministrstvu bomo svojo nalogo v tem delu opravili in iskreno računamo na vašo podporo našim predlogom, ki bo kar najbolj jasen odraz vaše pogosto deklarirane skrbi za stanje v slovenskem pravosodju.